

DE KLEDING VAN JEZUS

En de jeugd van Jezus

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2018**

Tweede versie 2021

DE KLEDING VAN JEZUS

Jongelui,

Vanavond zou ik willen beginnen met jullie een vraag te stellen.

Van wie ben je een fan? Voor wie heb je grote bewondering? Welke persoon in je leven beschouw je als een voorbeeld, die je graag zou willen navolgen en die je eigenlijk min of meer gelijk zou willen worden?

Als ik aan jongens die vraag zou stellen over het gewone burgerlijke of maatschappelijk leven of ze iemand in hun gedachten hebben waar ze best veel respect voor hebben en die in hun ogen een voorbeeldige man, of een toffe kerel is die je na wilt volgen, welk antwoord zou ik krijgen?

Als ik het aan meisjes hetzelfde zou vragen, dan hebben ze een vrouw in hun gedachten die wat jonger of wat ouder is en die iets liefdevols uitstraalt, of iemand van hun vrienden die heel knap is.

Als je het aan de jeugd vraagt, dan hebben ze soms iemand vrienden of vriendinnen in gedachten die ze mooi gekleed vinden of die mooie hobby heeft en dat willen ze graag nadoen.

Komt zoiets in het kerkelijke en godsdienstige leven ook voor? O ja. Welke persoon, voorganger of predikant straalt zoveel liefde, wijsheid of gezag uit dat je zegt: zo zou ik eigenlijk ook wel willen zijn.

Je komt zoiets ook tegen in de gezelschappen van Gods volk en in het geestelijk leven. Is dat verkeerd? Nee, Paulus zegt: *Wees mijn navolgers, gelijk ik van Christus*. Kijk, daar heb je de hele zaak. Voorgangers en anderen navolgen alleen in zover ze Christus volgen.

Vanavond wil ik een inleiding houden over een niet alledaags onderwerp wat toch in de volste zin van het woord alledaags is geweest. En dat is de kleding van Jezus.

Eerst wil ik jullie een vraag stellen.

Moeten wij Jezus in alles navolgen? Vanzelf, het gaat niet over de navolging van Christus in Zijn Persoonlijke werk en Zijn wonderen. Maar over de navolging zoals Hij als mens onder de mensen, als jongen onder de jongens, als man onder de mensen Zich gedroeg.

Moeten wij Hem dan in alles navolgen?

Ja, je zult zeggen zoveel mogelijk. Goed, daar ben ik het mee eens.

Mag je Christus in alles navolgen? Even goed doordenken.

Broeders, weet u het?

Waar moeten wij Hem dan niet navolgen?

Wel, dat is nogal eenvoudig: in Zijn kleren en Zijn Joodse gewoonten die voorgeschreven zijn in de wet van Mozes. Dus, ik bedoel eenvoudig dat wij niet moeten gekleed zijn zoals Jezus was gekleed. Jezus was gekleed op een Oosterse manier. En als jullie en ik dat vanavond zouden nadoen, kwamen we nu niet in deze kerk.

De kleding van Jezus is het onderwerp van deze avond.

Vooraf gaan we eerst eens kijken *hoe de mensen in Israel vroeger gekleed waren*. En dan zien we:

1. Hoe Jezus gekleed was in zijn kinder- en jeugdijaren.
2. Hoe Jezus gekleed was in zijn mannelijke jaren.
3. Hoe Jezus gekleed was de laatste dag van Zijn leven.

De gewone kleding in Israël

Het eerste wat de in de evangeliën lezen over de kleding van Jezus is bij Zijn geboorte. Lukas 2: 7. *En zij baarde haar eerstgeboren Zoon en wond Hem in doeken en legde Hem neder in de kribbe, omdat voor henlieden geen plaats was in de herberg.*

De 1e vraag hierbij is: wat waren dat voor doeken?

De Griekse tekst biedt een duidelijke aanwijzing. Het werkwoord *in doeken binden* wat hier gebruikt is, kan vertaald worden: inbakeren. Een vroedvrouw neemt het pasgeboren kindje in handen, maakt het schoon en omwint het helemaal met een doek vanaf de schouders. Dat wordt inbakeren genoemd, omdat een vroedvrouw vroeger een *baker* werd genoemd. Deze doek was 4 hoekig waarin het kindje werd ingerold. Het gehele lichaam en de armpjes werden erin gerold, met het doel dat het kindje na enkele dagen het gezichtje niet zou krabben.

Er staat in de tekst dat Maria Jezus in doeken wond. Als dit letterlijk opgevat moet worden, dan heeft zij een bevalling gehad waarbij ze haar krachten bijna niet verloren had. Men hebben daaruit geconcludeerd dat Maria geen pijnlijke barenswееn heeft gehad. Maar dit staat niet in de Bijbel en het komt eigenlijk niet overeen met een normale bevalling. De Heere had bedreigd aan Eva: *met smart zult gij kinderen baren*. De Heere Jezus nam de plaats in van Zijn volk. En daarom is de meest Bijbelse opvatting dat Maria zowel pijn heeft gehad als andere barendende vrouwen. Jezus Zélf heeft op de achtste dag pijn gehad door de besnijdenis.

Er is ook een andere visie mogelijk. Jezus is in het verhaal de Hoofdpersoon, Maria de handelende persoon. In de Bijbel lezen wij regelmatig dat een handelende persoon beschouwd wordt als degene die alles doet, óók waarvoor hij of zij opdracht geeft. Zo bezien kan Jozef ook werkzaam geweest zijn als hulp bij de bevalling en al wat daarmee samengaat. We mogen de geboorte van Jezus niet romantiseren. De grootste wonderen staan met enkele woorden beschreven. Dat God mens wordt, in een wiegje wordt gelegd, en als Borg al de zonden moest dragen van Zijn volk, is zo'n wonder, dat er een eeuwigheid nodig is om het te bewonderen. Het Woord is vlees geworden en is Woord gebleven.

Hoe kleine kinderen gekleed werden is uit de Bijbel niet goed na te gaan.

De kinderen werden als 'kerkelijke volwassenen' beschouwd in Israël rond het 12e jaar. Dan werd een jongen "zoon der wet". Dat wil zeggen dat hij zelf verantwoordelijk was om zich naar de Wet des Heeren te gedragen. Tevoren waren hun ouders dat.

Er is verschil van mening of een jongen aan het begin van het 12e jaar zoon der wet was, of wanneer hij 13 jaar werd. Want als je 12 jaar wordt, dan begint je 13^e

levensjaar. Jezus ging als 12-jarige jongen met Zijn ouders mee naar Jeruzalem. Dan werd Hij dus beschouwd als Zoon der Wet.

Nu is de leeftijd om zoon der wet te worden op de 12^e verjaardag voor meisjes en op 13^e verjaardag voor jongens.

De jongens droegen dan de gebruikelijke kleding. Het grote verschil tussen kleren die de Joden droegen en andere mensen in het Midden Oosten bestaat hierin, dat wij ons bovenlichaam en onderlichaam apart kleden en de Joden droegen een kledingstuk over hun hele lichaam.

Deze bestond voor jongens en mannen allereerst in een *onderrok* die over de schouders hing en tot de knieën kwam. Deze was zonder mouwen. Voor ons is de klank onderrok vreemd. Maar vroeger gebruikte je dezelfde naam voor een hemdrok.

In het N. T. worden regelmatig over een onderkleed gesproken. In het Grieks noemt men die *chitoon*. Volgens verklaarders had een onderkleed geen mouwen.

De kleren van mannen en vrouwen waren bijna hetzelfde, maar vrouwen droegen hun kleren tot aan de enkels en mannen tot aan de knieën.

Vrouwenkleding was bovendien op verschillende manieren versierd en ze droegen er bovenop een aantal versierselen. Ook waren ze rijkelijk gekleurd. De vrouwen droegen bovendien een sluier, die het hoofd voor een groot deel bedekte en ook de schouders en voor een groot deel de armen. Dus een opvallend verschil.

Meestal waren kleren wit, of gebleekt wit. Jozef droeg een veelkleurige rok. Kleren waren meestal óf van linnen, en wellicht in de winter van wol. Linnen en wol aan één kledingstuk was verboden. Alleen voor zware rouw lezen we, dat ze in het zwart gingen als een die over zijn moeder treurt.

Binnenshuis liep men meestal in een *onderrok of onderkleed*.

Als het nodig was droeg men een *bovenkleed* als men naar buiten ging. Althans als het koud was. De vorm verschilde niet veel van een onderkleed. Het bovenkleed legde men vanzelf af bij hitte en bij het werken. In het N.T. staat in het Grieks *imation*. Dat wordt vertaald als kledingstuk (enkelvoud), kleding, (meervoud) gewaad, mantel, doek.

(Van Petrus staat er in Johannes 21 vers 7, dat hij uit zijn bootje stapte om het zware net met de vissen aan land te slepen. Als je zoiets doet ben je helemaal kletsnat, want hij was naakt, zegt Johannes. Toen hij naar Jezus toe ging omgorde hij het opperkleed. Het Griekse woord *ependuteen* komt maar 1 keer voor in het N.T. Volgens de uitleggers betekent het een soort jas. De Engelse vertaling heeft een visserscoat.)

In het O. T. worden 8 verschillende namen gebruikt voor kleren. Daarvan zijn ca. 5 Nederlandse woorden voor vertaald: kleding, bekleding, enz..

Behalve de bovengenoemde kledingstukken komen er in de Bijbel ook mantels voor, een reismantel, koningsmantel, krijgsmantel. Mantels werden niet door ieder gedragen. (Grieks *Xlomis*)

Ook wordt er enkele keren gesproken over wisselklederen. Dat was een boven gewaad, wat volgens de Kanttekening niet elke dag werd gedragen. Wij zouden zeggen *mijn zondagse kleren*. In Zeeland zeggen ze de *pronte kleren*.

Heb je weleens opgelet dat ieder mens in het privéleven verschillend is gekleed? Daarom zeggen wij: de kleren maken de man.

(Onder)broeken werden niet gedragen door de mannen of vrouwen, behalve de priesters en dan nog alleen als ze dienst deden in de tempel. Deze moesten persé van linnen zijn.

Voor ons lijkt dat vreemd en onkuis. Hierin zie je dat iedere bevolkingsgroep zijn eigen cultuur en gewoonten heeft. De Heere Jezus paste Zich bij de Joodse gewoonten aan.

Boven het bovenkleed, of boven de onderrok werd een **gordel** van sterk linnen of leer bevestigd. Daarmee hield men zijn kleren in fatsoen. Aan deze gordel kon men gebruiksvoorwerpen bevestigen. Sommigen droegen aan hun gordel een zwaard. Jezus deed dat niet.

Mannen hadden een **hoofddoek**, speciaal gevouwen, of een tulband zoals een aantal Arabieren nog dragen. Tegen de zonnehitte was deze onmisbaar.

Wij lezen ook van **schoenen** of sandalen die aan gesespt werden aan de voeten. In het Grieks staat er sandalos. Maar zoals men nu nog ziet in de oosterse en warmere landen de mensen lopen veel meer op blote voeten dan wij hier doen. Binnenshuis liep men op blote voeten.

Snoertjes of koorden aan de kledingzoom

De Heere had Mozes een bijzondere gebod gegeven voor de bovenkleden van de kinderen Israëls. Numeri 15 vers 38 spreekt tot de kinderen Israëls en zegt tot hen: *dat zij zich snoertjes maken aan de hoeken hunner klederen, bij hun geslachten; en op de snoertjes des hoeks zullen ze een hemelsblauwen draad zetten; en hij zal ulieden aan de snoertjes zijn, opdat hij het aanziet en aan al de geboden des Heeren gedenkt en die doet.*

Eerst even een kleine opmerking over het woord: *bij hun geslachten*. In het Hebreeuws staat een woord wat zowel *bij* als *in* hun geslachten betekent. De verklaarders zeggen dat het betekent *in hun nageslacht*. Dus, voor altijd.

De volgende vraag is wat zijn *hoeken aan hun kleren*?

Wij dragen ronde kleren aan ons lichaam en armen en benen of kleding in de lichaamsvorm. De Joden droegen vierkante kleren. Die waren gemaakt van een voorpand en een achterpand van gelijke grootte en van 2 zijpanden die iets minder groot waren, al naarmate dat iemand dikker of dunner was.

Voor ons lijkt vierkante kleren vreemd. Maar in Israel kon het in de zomer bloedheet worden en dan zijn ronde kleding veel te warm. Vierkante kleding zijn veel luchtiger. Aan de kleren werd een zoom genaaid. Aan de 4 hoeken van die zoom waren de 4 snoertjes of koorden genaaid. Het Hebreeuwse woord voor zoom betekent letterlijk: *neerhangend*.

De kanttekening heeft een heel duidelijke verklaring.

"Dit waren franjes met blauwe snoertjes aan de hoeken van de bovenste kleren die zij volgens de wet, Numeri 15 vers 38 en Deuteronomium 22 vers 12 moesten dragen om daardoor te gedenken aan de hemelse (blauwe lucht) leer der wet. Zie Markus 12 vers 38,39; Lukas 11 vers 43 en Lukas 20 vers 46; en Jakobus 3 vers 1."

In het Hebreeuws worden die snoertjes of koorden *tsjietsjiet* genoemd. Tegenwoordig spreekt men van schouwdraden of franjes. Deze koorden werden gemaakt door draden te vlechten en daarin waarschijnlijk een *blauwe draad*. Die hemels blauwe verf voor die draad, werd gemaakt van schelpdiertjes. Enkele weken geleden is zo'n schelp opgegraven in de buurt van de vroegere tempel. Bijna aan het einde van dat koord legde men een knoop, zodat er een aantal korte losse draadjes overgebleven. Deze worden franjes of kwasten genoemd.

In Deuteronomium 22 vers 11 en 12 staat: "Gij zult geen kleet van gemengde stof aantrekken, wollen en linnen te gelijk. Snoeren zult gij u maken aan de 4 hoeken uws *opperkleeds*, waarmee gij u bedekt." In onze Bijbel staat snoertjes, maar in tegenstelling tot Numeri 15 staat er in het Hebreeuws kadiliem, wat letterlijk kwastjes of franje's betekent.

Hieruit kunnen we afleiden dat de snoertjes aan het opperkleet of bovenkleding moesten gemaakt worden. Het verbod van gemengde stof kan volgens onderzoekers een reden zijn om allergie te voorkomen als die stoffen op elkaar inwerkten.

Dat kan misschien deze betekenis hebben, dat de Joden als ze buitenshuis gingen altijd goed kenbaar moesten zijn als Joden. De Heere zonderde Zijn volk af van de heidenen. Niet alleen in levensgewoonten maar ook in kleding.

Als Joden thuis waren deden ze geen bovenkleding aan. Wij doen ook geen jas aan binnenshuis. Of dan die snoertjes verwisseld werden, kon ik in de verklaringen niet vinden. Misschien waren die snoertjes binnenshuis niet nodig.

In later tijd – en nu nog - werden die snoertjes aan een *bijzonder gebedskleet* gehecht. Je kunt zien dat de orthodoxe Joden die dragen, ook wanneer ze een lange zwarte jas aan hebben. Dat noemen ze een *talliet*. Volgens de Joden moet een zoon des gebods altijd een thalliet dragen. Sommigen zeggen alleen maar tijdens het gebed.

De vraag is, moeten wij die nu ook nog dragen?

Nee, want ten 1e heeft God het alleen de Joden geboden en ten 2e is het met de komst van Christus en de verwoesting van Jeruzalem en de tempel opgehouden.

Jezus heeft de tsjietsjiet, de snoertjes, gedragen aan de zoom van Zijn kleding en daarmee het kledingsvoorschrift van Zijn Vader gehoorzaamd en in die kleding heeft hij Zijn werk verricht en de losprijs betaald. Hij heeft ook betaald voor de zonden die Zijn volk met hun kleren hebben gedaan.

Maar er is nog iets wat onze aandacht vraagt. Het was de gewoonte van die farizeeën om die snoertjes extra groot te maken. De Heere Jezus heeft dat bestraft. Hij zegt in Mattheus 23 vers 5: Al hun werken doen zij om van de mensen gezien te worden; want zij maken hun *gedenkcedels* breed en maken de zomen van hun klederen groot."

Het Griekse woord is *fulakterion*. Het is vertaald gedenkcedels en betekent een gebedsriem wat in het Hebreeuws een *tefillin* genoemd wordt. De orthodoxe Joden dragen gebedsriemen aan hun linkerhand en in een kasje die met een band vastgehecht wordt boven hun ogen.

De kanttekening verklaard deze gedenkcedels kort en krachtig:

"Welke briefjes of cedeltjes van perkament waren waarop de wet Gods of enig deel daarvan geschreven stond, dat zij aan hun voorhoofden en armen bonden om te schijnen de gedachtenis der wet altijd voor ogen te hebben; en meenden daarin te volgen hetgeen

God beveelt, Exodus 13 vers 9, 16, en Deut. 6 vers 8. "De woorden die Ik u gebied, zult ge tot een teken binden op uw hand en ze zullen u tot voorhoofdspannels zijn tussen uw ogen."

Wat is een spansel? Het oud Nederlandse woord spansel, is onder andere iets wat uitgespannen wordt, bv. het uitspansel van de hemel. Wanneer het over kleding gaat betekent een spansel eigenlijk een band die men rondom zich bindt.

Deze gewoonte van de farizeeën wordt dus door Jezus bestraft. Vooral omdat ze het deden om van de mensen gezien te worden. Dat is huichelarij en dat neemt Jezus erg kwalijk.

Het schijnt dat Mozes met dit gebod bedoelt, dat we de Heere en Zijn woord *altijd voor ogen* moeten hebben. *En Gods wet als een teken op de hand te schrijven*, daarmee wil de Heere misschien zeggen, dat we in alles wat we doen, Zijn woord moeten gehoorzamen. Met de woorden *ogen en hand*, wordt dus bedoeld alles wat wij denken en doen. We weten dat het meeste wat je uitwerkt met je ogen en/of met je handen gebeurt. Nu, de Heere toont hiermee aan dat we Zijn geboden in alles voor onze ogen moeten houden en bij alles wat we uitwerken Zijn wil behoren te doen.

Er is nog een gewoonte bij de Joden, waarvan ze geloven dat die letterlijk opgevat moet worden. In Deuteronomium 6 vers 9 staat: 'De woorden die ik u heden gebied, zullen in uw hart zijn (...) en gij zult ze op de posten van uw huis en aan uw poorten schrijven.'

Ze schrijven deze tekst op een stukje perkament en doen ze in een kokertje wat ze op de deurpost aanbrengen. Dit noemen ze een *mezoeza*.

Maar, als het letterlijk uitgevoerd moest worden, dan zou het niet alleen tijdens het gebed moeten, maar een hele dag. Wellicht dat de betekenis in geestelijke zin opgevat moet worden.

Persoonlijk denk ik niet dat de Heere Jezus en Zijn discipelen dit heeft gedaan. Er staat nergens in de Bijbel van één van de Bijbelheiligen dat ze dit gebod letterlijk uitgevoerd hebben. Maar dat wil nog niet zeggen, dat het niet gebeurde. Het is natuurlijk niet verkeerd om teksten ergens op te schrijven, want dat doen we ook.

1. Hoe Jezus gekleed was in zijn kinder- en jeugdijaren.

Vooraf wil ik je aandacht vragen voor de ontvangenis van Jezus.

Als een vrouw in verwachting is, dan is in feite haar buik de bekleding en bescherming van het ongeboren kind. Het is een beetje ongebruikelijke uitdrukking, maar het is niet helemaal onbijbels. Want er staat in Psalm 139 *dat ik in het verborgene gemaakt ben en als een borduursel gewrocht ben in de nederste delen der aarde*. Dat gouden borduursel in de baarmoeder slaat wel in de eerste plaats op het kind zelf wat geformeerd wordt, maar in zekere zin mogen we zeggen dat de moeder zelf óók een gouden borduursel is voor het kind. (Hoe vreselijk is het dat dokters abortus uitvoeren en nog meer: dat moeders het willen!)

We gaan nu met onze gedachten naar het kleine stadje Bethlehem te midden van de velden van Efratha. Dat veld van Efratha bestond toen uit heuvels waar gras groeide, bestemd voor het vee. Nu zijn die meeste heuvels rondom Bethlehem bewoond door Arabieren. Een klein deel is nog overgebleven in de onbebouwde toestand zoals die was toen Jezus werd geboren.

Wij stuitten al direct op een probleem. De Bijbel zegt dat Jezus in een beestenstal is geboren. De westerse traditie legt het uit als een stal dicht bij een herberg. Maar hoe zag die stal er uit waarin Jezus geboren werd?

Volgens de Oosterse opvatting was het ongetwijfeld een spelonk. Heel het gebied van Juda was en is boordevol spelonken die gebruikt werden voor allerlei doeleinden en onder andere voor veestallen. Daar werd Jezus geboren. Zijn Goddelijk Persoon nam de menselijke natuur aan uit de maagd Maria. Paulus zegt er nog iets bij. *Jezus is gekomen in de gelijkheid des zondigen vlees.* Dat moet je eens even goed tot je laten door laten dringen. Een Goddelijk Persoon de Heiligheid der heiligheden Zelf, *kwam in gelijkheid des zondigen vlees.* En dat houdt in dat Jezus er precies eender uitzag als andere jongens. Maar er ligt nog een diepere zin in. Dat Hij Borg werd en de schuld van Zijn volk op Zich nam. Op zichzelf is dat al een onuitsprekelijke diepe vernedering.

Daarbij kwam dat hij naakt in de wereld kwam. De naaktheid van Adam en Eva in de staat der rechtheid was geen zonde of schande. Maar voor die heilige Jezus die de schuld van Zijn uitverkorenen volk droeg, was deze naaktheid wel een vernedering. *Het heilige dat uit u geboren zal worden zal Gods Zoon genaamd worden*, had de Engel gezegd. Die Heilige kwam nu op de wereld evenals al de zondige mensen. Daarin lag een diepte vernedering.

Wat was nu zijn eerste bekleding? Er staat van Maria *dat zij haar eerstgeboren Zoon baarde en wond Hem in doeken en legde Hem neder in de kribbe*. Lukas 2 vers 12.

Doeken waren Zijn eerste kledingstuk. Hele gewone eenvoudige doeken waarmee de kinderen in het oosten ingebakerd werden. Vroeger gebeurde dat in Nederland ook. Na de Tweede Wereldoorlog moest die gewoonte verwijderd worden, want het was ouderwets. Maar nu komt die gewoonte schijnbaar weer terug.

Hoe de kleren van kinderen in de tijd van Jezus er uitzagen zou ik niet kunnen zeggen. Ik kon het ook niet vinden in de literatuur. Zij werden als kind beschouwd tot hun 12e of 13e jaar en dan werden ze persoonlijk schuldig beschouwd voor hun zonden en overtredingen. En kind beneden die leeftijd werd bij zijn ouders ingerekend zoals dat bij ons ook enigszins het geval is met kinderen tot hun 18e jaar. Als kinderen gedoopt worden nemen de ouders de volle verantwoordelijkheid voor hun kind op zich. Ze beloven dat zij hun kinderen in de vreze Gods opvoeden. Als de kinderen later *Belijdenis van het Geloof* doen, dan nemen ze die verantwoordelijkheid kerkelijk over.

Wij mogen aannemen dat Maria haar oudste Zoon en andere kinderen allen op gelijke wijze heeft gekleed als andere kinderen. Ze heeft Jezus wellicht niet mooier gekleed dan Zijn broertjes. Je weet, het was een fout in de liefde van vader Jakob dat hij Jozef de mooiste rok gaf. Dat wekte bij zijn broers buitengewone jaloezie.

Ten 2e. We geven nu onze aandacht aan de kleren van Jezus in Zijn volwassenheid.

De kleren van Jezus waren vanzelf net zo als de andere jongens of mannen droegen. Een onderkleed, dat was Zijn mooie rok en een bovenkleed. In het Grieks wordt dit genoemd himation, dat betekent: kleed, kleding, doek, gewaad, mantel.

Twee begrippen keren telkens weer terug in de Griekse tekst van het Nieuwe Testament: *himation* en *chitoon*.

Het eerste begrip is algemeen gebruikt voor kleding of bovenkleding. Als we lezen dat de soldaten de **himatia** in vier delen verdeelden, dan kunnen we het beste vertalen met: 'zijn kledingstukken'.

Het woord *chitooon* of *Xitooona*) wordt meestal gebruikt voor 'onderhemd'. Jezus droeg dus een onderkleed en een overkleed of mantel. Jezus' *talliet* (bovenkleed) was waarschijnlijk volgens de gewoonte.

Jezus heeft zelfs bevolen in noodgevallen niet alleen je bovenkleed maar ook je onderkleed weg te geven. *'Neemt iemand u de mantel (himation) af, laat hem ook de rok (het hemd de chitooon)'* zegt Jezus in de Bergrede.

Wat de **haardracht** van Jezus betreft, daarin was een Hij gelijk als de andere mannen. Een Joodse jongeman liet zijn baard groeien. Alleen als teken van rouw werd de baard geschoren. Jesaja profeteert van Jezus, *dat Hij Zijn gezicht zal geven dien die Hem slaat en Zijn wangen aan hen, die Zijn haar uitplukken.*

Ook zegt Jesaja, *dat Hij de onwaardigste was onder de mensen en als we Hem aanzagen, zouden we doen Hem niet begeerd hebben.* Hoe duidelijk is hier uit af te lezen dat Hij niet kenbaar was door grote mannelijke schoonheid. David was een type van zijn grote Zoon Jezus, maar dat gold niet in Jezus' uiterlijk, want David was een heel knappe man.

Van de jeugd van Jezus weten we heel weinig. Zijn vader was een timmerman en Jezus heeft wellicht bij zijn vader in dienst geweest. Maar later ook zelfstandig als **timmerman**. Want er staat uitdrukkelijk, dat de mensen In Nazareth zeiden toen ze Hem hoorden: *Vanwaar komt hem deze wijsheid? Is Deze niet de timmerman?* Markus 6: 3.

De **gewone kleren**, een onderkleed en bovenkleed heeft Jezus gedragen in heel Zijn leven. Ook nadat Hij Zijn openbaar Leraarsambt ging bekleden.

Johanna en Suzanna dienden Jezus van hun goederen. Er was een vrouw die voor hem een prachtige rok had gemaakt, uit één geheel geweven. Deze droeg Jezus als onderkleed, volgens het Griekse woord *chitooona*. Dus niet als bovenkleed zoals velen denken.

We gaan hier nog even dieper op in.

Jongens nu moeten jullie jezelf eens even voorstellen dat je woont in Nazareth in de tijd van de Heere Jezus. *Er staat dat Jezus in alles Zijn broeders gelijk is geworden, uitgenomen de zonde.*

Je vader heeft een timmerkarweitje te doen waarvoor hij een timmerman nodig heeft. Hij gaat naar Jozef, de timmerman van Nazareth. En vraagt of hij bij hem aan wil komen. Jozef zegt, dat is goed, ik neem mijn Zoon mee.

Op een dag komt Jozef daar aan. Ik zal het eens heel eigentijds zeggen, Jezus draagt Zijn gereedschapskistje. Dat lijkt oneerbiedig maar het is het helemaal niet. Jezus draagt niet alleen gereedschap maar Hij doet een alledaags kluskarweitje in opdracht van iemand anders.

Ik kan niet in woorden uitdrukken de diepe vernedering en onderwerping die daarin afgespiegeld wordt.

Nu kom je uit school en je ziet Jezus bij jullie thuis werken. Je gaat naar Hem toe en zegt je naam: ik ben Johan; ik Bas; ik Albert. En Hij zegt: *Ik ben Jezus.*

De naam Jezus komt van Jozua; die naam kwam veel voor in Israël. Beleefdheidsvormen zijn in het Midden-Oosten veel meer dan hier.

Nu doet het geval zich voor dat je wel eens enkele kinderen van God gesproken hebt, of ernstige mensen, en die zeggen dat *Jezus de beloofde Messias is*. De meesten kunnen dat absoluut niet geloven of willen het niet geloven.

Hoe kan dat nu? Die Jongen is verwekt vóór het huwelijk; en zou die dan de beloofde Messias zijn? Ik geloof er niks van.

Maar er leeft toch iets in je hart, dat je een bepaalde achting voor Hem toedraagt. En graag iets meer van Hem wilt weten. Nu, je komt ineens in de gelegenheid.

En nu ga ik nog een stapje verder. Als Hij zegt: *Ik ben Jezus*, komt er tegelijk een beetje geestelijk licht en overtuiging in je ziel dat Hij werkelijk de beloofde Messias is. Wat zou je dan doen?

Jongens meisjes, wat zou je dan doen?

Ja, juist, op je knieën vallen en Hem aanbidden, met de bede: *ontferm U over mij*. Of als het geloof in mee komt, dat je vol verwondering uitroept: *Gij zijt de Christus de Zoon van de levende God!*

Nou jongelui, dit is het gelukkigste bezoek, de mooiste dag, en het welaangename jaar des Heeren.

We lezen in de Evangelieën maar enkele keren van Jezus' kleding.

In Markus 6 vers 56 en Matth. 14: 36 staat: ***En baden Hem dat ze maar alleen de zoom Zijns kleeds mochten aanraken.***

Dat is heel merkwaardig. Waarom niet Zijn kleren bij Zijn arm, of bij Zijn hart, bijvoorbeeld?

Je zult het intussen wel begrijpen wat de reden is. Het ging om de *snoertjes of koorden* aan te raken. Uit die tekst blijkt het, dat dit een algemene gewoonte was geworden bij zieke mensen om die snoertjes aan te raken. Daar ging kracht van de koorden uit. Je begrijpt, die kracht zat niet in de zoom met koorden, maar in Christus zelf die dit als middel wilde gebruiken tot genezing.

Er is nog een prachtig voorbeeld van beschreven in Mattheus 9 vers 20 en Markus 5 vers 21. Er was ***een zieke vrouw*** die de zoom van Jezus kleed wilde aanraken in de hoop dat zij dan genezen zou worden. Maar hoe moest ze dat realiseren?

Ten 1e was een bloedvloeiende vrouw onrein en al wat zij aanraakte was ook onrein.

En dan dat grote probleem als zij haar kwaal zou zeggen, en vragen aan Jezus of Hij haar genezen wilde, dan bleek dat zij onrein was en niemand mocht aanraken.

De nood is vindingrijk en ze besluit om zonder dat iemand het in de gaten heeft, Jezus kledingzoom aan te raken. En bovendien was Jezus omringd van een grote schare mannen en vrouwen. Daar moest ze doorheen zien te komen.

En wat wij ook niet moeten onderschatten was, die vrouw moest de klederzoom van een Man aanraken. Je voelt wel, dat heeft een schijn van onzedelijkheid en is voor een vrouw heel vrijpostig. Maar de nood drong haar, want ze had een ernstige kwaal waarmee ze dikwijls had gedokterd, maar het was niet genezen.

En er was nog iets. Er was in haar hart grote achting voor Zijn Persoon gerezen. Er was een liefdeband gelegd met vertrouwen dat Jezus haar kon helpen.

Die vrouw komt zo ver dat zij achter Jezus staat en stiekem Zijn kledingzoom aanraakt. Tegelijkertijd voelt ze het in haar lichaam. Ze is genezen.

Maar Jezus wil dat niet zomaar voorbij laten gaan. Hij wil haar openbaren als een ware dochter van Abraham. Jezus zegt: *wie heeft Mij aangeraakt, want Ik heb gevoeld dat er kracht van Mij is uitgegaan.* En dan zeggen de discipelen eigenlijk: *Heere, hoe kunt U dat nu vragen? De schare verdringt U.*

Maar als Jezus blijft aanhouden, ziet de vrouw dat ze niet verborgen kan blijven en komt met vreze en beven en valt aan Zijn voeten. Ze vertelt Jezus de volle waarheid.

Nu kun je toch wel begrijpen wat een spanning en angst dat mens had? Wat zou Hij nu zeggen?

Vrienden, je hoeft aan de voeten van Jezus niet te blijven beven en sidderen. Nee, Zijn liefdevol hart kan Hij nu kwijt bij deze vrouw. Hij zegt: *vrouw, wees welgemoed uw geloof heeft u behouden!* En zo gaat ze met een lichamelijke zegen maar bovenal met een onuitsprekelijke grote zegen terug naar huis.

Toch lezen we nog één keer van Zijn kleding en dat is op de **Berg van verheerlijking**. Markus 9 vers 3. De Heere Jezus gaat met 3 discipelen naar een berg in Galiléa. Waarschijnlijk de berg Tabor. Daar krijgt Hij een hemelse gedaante. *Zijn gedaante en kleding is als een blinkend licht* en Zijn gezicht straalt als de zon in haar volle kracht. De Heere openbaart gelijk Mozes en Elia in hun menselijke gedaante. In zo'n Goddelijk glans die van Jezus afstraalt kunnen de discipelen niet kijken. Markus 9 vers 3 zegt dat Zijn kleding zó wit was, als geen volder die maken kan. Een volder is iemand die ruwe wol bewerkt en schoonmaakt.

Petrus zegt: Rabbi, laat ons 3 tabernakelen maken voor elk een. Waarom zou hij niet vragen om één tent voor z'n drieën? Persoonlijk denk ik dat dit voortvloeit uit de grote achting voor al die 3 personen: Jezus, Mozes en Elia.

Petrus wist niet wat hij zei, staat er. Maar ik kan hem toch heel goed begrijpen. En jullie?

3. *Nu gaan we kijken hoe Jezus eruit zag op de laatste dag van Zijn leven.*

Ik hoop dat jullie beseffen dat we hier binnengaan in een Heiligdom aller heiligheden; waar tegelijk de aller-gruwelijkste zonden gepleegd zijn.

De laatste dag van het leven van Jezus begon *in de avond met zonsondergang*. Jezus houdt met Zijn discipelen het Pasen en stelde het Heilig Avondmaal in. *Daarna stond hij op van het avondmaal en legde Zijn klederen af, en nemende een linnen doek, omgordde Zichzelf.* Johannes 13 vers 4. (Grieks staat himatia, kleding, meervoud)

Vervolgens begon Jezus de voeten van Zijn discipelen te wassen en af te drogen met de linnen doek waarmee Hij omgord was. Een huis droeg men geen opperkleed. Jezus was gekleed met Zijn mooie onderrok. Toch legde Hij die af en omgordde Zich met een linnen kleed. Het Griekse woord voor 'omgorden' wordt gebruikt voor *gewone kleren of doeken* rond z'n middel te knopen.

En om Zich nóg dieper te vernederen betoonde Hij slavenwerk. Want Hij waste de voeten van Zijn discipelen en droogde ze daarna af met die linnen doek. Ik kan me niet genoeg verbazen over het buitengewoon eenvoudig tafereel waarmee de Goddelijke Borg Zichzelf onder Zijn discipelen opstelde.

De avond, die de Joden *nacht* noemen, bracht Jezus door met kostbare gesprekken en eindigde met het weergaloos Goddelijk Hogepriesterlijk gebed.

Jezus daalt de Berg Sion af, gaat over de Kidron. Vlak daarachter ligt de hof van Gethsémané.

Daar zien we een ontroerende gebeurtenis. Jezus laat Zijn discipelen achter en neemt 3 van hen mee. Daarna verwijderd Hij zich een klein eindje van hen en daar buigt Hij Zijn heilige knieën voor Zijn Vader. Wat toen gebeurde is niet in woorden uit te drukken. Wij weten dat, toen de mens gezondigd had God eens heeft gesproken: *het smartte Hem aan Zijn hart, dat Hij de mens gemaakt had*. Die Goddelijke smart over de zonde, die belediging van de rechtvaardige Rechter, legde de Vader op Zijn Eigen Zoon. Daarom zegt Jezus, dat Hij geheel bedroefd was tot de dood toe. Daar draagt Christus voor Zijn volk de toorn van God ontstoken tegen de zonde. En toen werd Zijn zweet als grote bloeddruppels die van Hem afvielen op de grond.

En ongetwijfeld waren **Zijn kleren ook met deze bloeddruppels besmet** geworden. Besmet, zeggen wij, omdat het een gevolg was van de zondesmet, maar in zichzelf kon Jezus' heilig bloed niet besmet en vuil worden, omdat het alle smetten van Zijn volk juist afwast.

Als we de Man van smarten door het geloof daar mogen zien, dan is er als het ware geen geest in ons. Dikwijls gaat het door heel diepe wegen.

Daar kunnen we nu niet op ingaan, maar ik vraag alleen aandacht voor zijn mooie rok, die met bloed gekleurd werd. Dat was Zijn kleed op de laatste nacht van Zijn leven. Nooit hadden de discipelen Hem zo gezien. En nauwelijks daarna staat de schare soldaten klaar om Hem te binden. Zouden ze gedacht hebben, hoe komt die Man aan zoveel bloedvlekken?

Toen Jezus voor de hogepriesters werd gebracht, zouden ze toch ook wel gezien hebben hoe Zijn kleren er uitzagen. Ze moesten toch minstens denken, hier is iets heel bijzonders aan de hand. Maar zij hadden helemaal niet met Jezus te doen. Want ze spogen in Zijn gezicht. Jesaja had het voorgezegd: *Ik geef Mijn wang voor degenen die Mij het haar uitplukken en Ik verberg Mijn aangezicht niet voor smaadheid en speeksel*. Een baard was een sierlijkheid voor een man. Maar deze sierlijkheid werd bij Jezus veranderd in smerigheid. O die diepe, diepe vernedering!

De bijzondere ambtskleding, als we het zo mogen noemen, die de Rabbi's, vooral van de Farizeese richting droegen, droeg Hij niet in Zijn leven. Dat blijkt bijvoorbeeld, als Hij gevangen genomen werd in de hof van Gethsémané. Soldaten konden Hem niet onderscheiden van de discipelen.

Het was nacht en toen was Jezus waarschijnlijk gekleed met een bovenkleed. Want Zijn onderrok was door discipelinnen gemaakt van mooie stof, van bovenaf geweven, zonder naad. Die was wel goed kenbaar.

De hogepriesters lieten Jezus naar Pilatus brengen. Toen Pilatus Jezus enkele keren een soort kruisverhoor had afgenomen, kon Pilatus geen schuld in Hem vinden.

Toen Pilatus hoorde dat Jezus uit Galiléa kwam, stuurde hij Hem naar Herodus. Herodus was eerst blij, maar dat veranderde gauw in haat. Herodus liet Jezus een **blinkend kleed** aandoen en stuurde hem terug naar Pilatus. Het schijnt dat Jezus het blinkend spotkleed boven Zijn rok heeft gedragen tot in de rechtszaal bij Pilatus.

Ter wille van de hogepriesters die Zijn dood eisten, liet Pilatus Jezus geselen. Het geselen gebeurde in Israel zowel als in alle andere landen naakt. Er staat in Mattheüs 27 vers 28: En als ze Hem **ontkleed hadden** deden ze Hem een **purperen mantel** om. Daarna zetten zij Hem een **doornenkroon op Zijn hoofd** Vervolgens geven ze Hem een rietstaf in Zijn hand. De bedoeling is duidelijk. Ze willen er mee zeggen: Dat is nu de Man Die Zichzelf voor een koning uitgeeft. Kijk dat is Zijn kroon en dat is Zijn koninklijke mantel en de rietstaf is Zijn scepter.

Zelfs Pilatus schijnt ervan onder de indruk te zijn, want hij zegt: *zie de Mens*.

Is dat nu de kleding van de Koning der koningen en de Heere der Heeren, de Schepper van hemel en aarde? Laten we Hem maar te voet vallen want Hij bezit nu een oneindige heerlijkheid bij Zijn Vader.

Het schijnt dat de soldaten Jezus Zijn eigen rok weer hebben aangedaan en de rietstaf teruggenomen. Maar of ze de doornenkroon van Zijn hoofd genomen hebben is niet duidelijk. Het schijnt dat Hij die gedragen heeft aan het kruis.

Als Jezus gekruisigd wordt op Golgótha, trekken ze eerst Zijn kleren uit en hangen Hem daarna op. *Toen dan de soldaten Jezus gekruisigd hadden, namen zij zijn kleren en maakten daarvan vier delen voor iedere soldaat één deel (Joh. 19:23).*

Ik heb er inwendig moeite mee om deze ingrijpende gebeurtenis te omschrijven. Daarom wil ik heel summier er nog iets van zeggen. We behoeven, wij kunnen de diepte van deze vernedering van Jezus onmogelijk indenken. Wanneer een misdadiger zo behandeld wordt, wordt hij door de meesten bespot maar anderen hebben er ook wel medelijden mee. Vooral als men op zichzelf ziet wie we zelf zijn door de zonde en waartoe we ook in staat zijn als de Heere ons niet bewaard. De eeuwige Schepper van hemel en aarde, de aanbiddelijke Zoon van God, de Persoon van eeuwige verlustiging van Zijn Vader ... en dan naakt aan een kruishout gespijkerd! O onuitsprekelijke diepte. De hogepriesters en andere priesters bespotten Hem op een vreselijke wijze, dat Hij op God vertrouwd had. Nu blijkt dat alles leugen en bedrog is.

Ik heb een oude christin horen zeggen: over die vernedering aan het kruis kun je niet uitgedacht raken, maar ik durf er haast niet over te praten, want met mijn gedachten zou ik dan ook zondigen. En toch heeft de Heere en het toegelaten dat Zijn beminde Zoon door alle soorten mensen, jong en oud, ouders en kinderen bespot werd op een vreselijke manier. Het is geen wonder dat er zón beschaamd werd en haar lig niet meer wilde laten schijnen.

Je weet dat het de gewoonte was van de krijgsknechten om de kleren van een misdadiger te verdelen. Meestal hadden die zo'n grote waarde niet. De soldaten namen Zijn kleren en maakten er 4 delen van voor elke soldaat één deel; maar de rok werd niet verdeeld. Die rok was zonder naad van bovenaf geweven. Joh. 19 vers 2. Ze zeggen, *laten wij die niet scheuren maar daarover loten*.

Vier kledingstukken

Men zou kunnen denken, wat waren die 4 kledingstukken?

Misschien kunnen we die als volgt indelen: **de rok, een onderkleed, (tuniek, is linnen lijfrok) een overkleed, een gordel, en sandalen. Geen tulband!**

De tuniek, de linnen lijfrok was uit één stuk geweven, naadloos. Een bijzonder mooi kledingstuk. Het is de vraag of Jezus toen een overkleed droeg, want het was al midden

op de dag en dan kon het op Pascha al heel warm zijn. Aan de andere kant is het wel denkbaar dat aan Zijn overkleed de talliet vastgemaakt was.

Hoe dit zij, de rok werd apart verloot. Een van die soldaten heeft die rok vanzelfsprekend daarna kunnen dragen. Want dat is de bedoeling.

En nu moet je eens even doordenken. Ze wandelen in Jeruzalem de daarop volgende week en dan zien de mensen ineens iemand lopen met die mooie rok. Van afstand te zien zouden ze kunnen denken: is dat Jezus nu?

Ik kwam eens bij een kind van God in Ouddorp. Jaantje Altink. Ik vertelde dat tegen haar en vroeg: Jaantje, als je dat nou zou gezien hebben, bij wijze van spreken, wat moet je daarvan dan denken?

Ze antwoordde: *dan zou ik heel beschaamd zijn!*

Beschaamd? Waarom? Ze bedoelde, omdat mijn zonden dat Hem hebben aangedaan. Nou, zo'n antwoord zal ik niet kunnen bedenken. Dat heb je van Boven geleerd.

Sommigen zeggen: Jezus had nog een doek aan, want Rembrandt heeft hem zó afgeschilderd. Nee, dat is niet te denken.

Iemand vraagt: waarom moest Jezus naakt tentoongesteld worden?

Adam en Eva zondigden in de staat der rechtheid toen ze naakt waren. Die zonde van het verbreken van het Werkverbond moest Jezus dragen in dezelfde lichamelijke toestand waarin zij gezondigd hadden.

En verder moest Jezus al de zonden dragen van Zijn volk, die in naaktheid bedreven zijn. En zo heeft Hij de mantel der gerechtigheid voor Zijn Bruid's kerk verworven. Zijn prachtige rok kan een type wezen van de mooie klederen des heils en de mantel der gerechtigheid die Hij voor Zijn volk heeft verdiend.

Dit kruislijden van Jezus was voorzeggd in Psalm 22. Dat moest vervuld worden. *Ik ben een worm en geen man*, zegt Hij. Toen de soldaat die speer in Zijn zijde stak, was Hij met recht *als een rode worm en geen man*; geen levende man. Ook geen lijk, want Hij ging niet over tot ontbinding. Meer kan ik er nu niet van zeggen.

Nu komen we bij ***Zijn laatste kleding in Zijn vernedering.***

Bij de begrafenis namen ze het lichaam van Jezus en bonden het in linnen doeken met specerijen, zoals de Joden gewoonte hebben van begraven.

Dat was Zijn doodskleed. De eeuwige Levensvorst, de GOD-MENS in een doodskleed en grafdoeken. Wat het menselijk aspect betreft, was deze begrafenis waardig en zeer eerbiedig. De vrouwen gingen mee naar de plaats waar Jezus gelegd werd en gingen daar wenende zitten. Ze konden nu Hem weer dicht benaderen, want nu was Hij weer bekleed.

Dit doodskleed heeft Hij maar kort gedragen, want op den derden dag stond Hij op. Er staat van Petrus en de vrouwen die hen bezochten in het graf *dat ze de doeken zagen liggen maar de zweetdoek die op zijn hoofd geweest was zag hij niet maar opgevouwen en apart gelegd.* Een zweetdoek is een soort zakdoek. Daaruit konden ze concluderen dat Zijn lichaam niet geroofd was want de doodskleren waren zorgvuldig behandeld. Zodra Johannes dat zag staat er: *...en zag het en hij geloofde*; namelijk dat Jezus was opgestaan.

Na Zijn opstanding lezen wij dat Jezus enkele keren aan Zijn discipelen is verschenen. Hij verscheen in gewone kleding. Want Maria dacht eerst dat Hij in een hovenier was.

En aan de zee van Tibérias kenden de discipelen Hem niet. Deze verschijning van Jezus was ongetwijfeld God in Zijn menselijke natuur, maar nog niet in de oneindige hemelse heerlijkheid die Hij daarna deelachtig werd. Of Zijn kleren na de opstanding stoffelijk dan geestelijk waren, weet ik niet.

Kleding van de verheerlijkte Immanuël

Toen Johannes op Patmos was verscheen Christus hem in de glans van Zijn hemelse heerlijkheid. De Zoon des mensen was bekleed met een *lang kleed tot Zijn voeten en omgord met een gouden gordel. Zijn hoofd en haar was wit als ze sneeuw en Zijn ogen als een vuurvlam en Zijn voeten waren blinkend koper gelijk.*

Dat dit hemels gezicht geestelijk was, daar twifelen wij niet aan. En toch was Hij één Goddelijk Persoon; de Zoon des mensen genoemd naar Zijn menselijke natuur. Want die menselijke natuur heeft Hij in de hemel niet afgelegd. Als wij Hem in Zijn oneindige heerlijkheid zouden zien zou het ons net gaan als Johannes: *ik viel als dood aan Zijn voeten.*

In Openbaring 19 lezen we over de eindstrijd samengaand met ***de bekering van Israël*** volgens de betrouwbaarste verklaarders. Jezus bindt de strijd aan met de Antichristelijke machten. Hij is gekleed als een Krijgsman. Zijn kleed is met bloed geverfd. Op Zijn kleed staat 2 keer de Naam: *Koning der koningen en Heere der heren.* En weet je hoe Hij genoemd wordt? *Het Woord Gods.* Dat wil zeggen, dat Hij niet alleen de Antichristelijke machten met krijgsmacht verslaat, maar bovenal met GODS WOORD. En de uitwerking van dat Woord is vernedering, bekering en geloof in Hem.

Hoe zal Jezus bekleed zijn bij de opstanding der rechtvaardigen en het eindgericht? Van het hemels lichaam van Christus kunnen we geen voorstelling maken. In elk geval zullen Zijn kinderen gelijkvormig zijn aan het heerlijke lichaam van Christus.

Ik besluit met de woorden die ik u van ganser harte en ziel toewens, wat Johannes moest schrijven aan de gemeente te Sardis, hoofdstuk 3 vers 4: *Doch gij hebt enige weinige namen ook te Sardis, die hun klederen niet bevlekt hebben en ze zullen met Mij wandelen in witte klederen overmits zij het waardig zijn.*

Laten we nu samen zingen Psalm 45 vers 7 en 8

7

*Straks leidt men haar in statie, uit haar woning,
In kleding, rijk gestikt, tot haren Koning;
Zo treedt zij voort met al den maagdenstoet,
Die haar verzelt, U vrolijk tegemoet.
Zij zullen blij, geleid met lofgezangen,
De vreugde voen, die afstraalt van haar wangen.
Tot zij, waar elk gewaagt van haren lof,
Ter bruiloft treen in 't koninklijke hof.*

8

*In plaats van uw doorlucht, en vrome vaad'ren
Zult Gij eerlang uw zonen zien vergaad'ren,
En stellen hen, door uw geduchte hand,
Al 't aardrijk door, in vorstelijken stand.
Ik zal Uw naam bij elk geslacht doen kennen,
Van kind tot kind zal 't zich aan U gewennen.
Zo rolt Uw lof op 't ruime wereldrond
In eeuwigheid uit aller volk'ren mond.*

Jezus een Goddelijk Persoon, naar Zijn menselijke natuur

Christus de Zoon van God is, was en bleef een Goddelijk Persoon. *Hij is het uitgedrukte Beeld van des Vaders Zelfstandigheid*, Hebreëen 1 vers 3. Eigenlijk betekent het, dat Hij een onzichtbare Geest is naar Zijn Godheid en als het Beeld van de Vader in een zichtbare menselijke natuur verschenen is op aarde. Hij is uit het zaad van Abraham en Israëel, Hebreëen 2 vers 16. Dus Hij is een echte Israëliër. In Hebreëen 2 vers 7 - 10 staat: *Waarom Hij in alles den broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn in de dingen die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen. Want in hetgeen Hij Zelf verzocht zijnde geleden heeft, kan hij degenen die verzocht worden te hulp komen.* Jezus is dus zijn Joodse broeders, uit het zaad van Juda, in *alles* gelijk geworden. Die 'gelijkheid' komt ook openbaar dat Maria om Christus' wil beschouwd werd als schuldig aan een zondig buitenechtelijke omgang met Jozef. Onder zo'n zondige schijn wilde Jezus geboren worden. De verwondering en verbazing over Zijn neerbuigende goedheid stijgt ten top!

Er bestond, liever, er bestaat een eeuwig Goddelijk Bestaan, of Aanwezigheid. Dat geldt ook de Godheid van Christus. Er was **geen openbaringsvorm** van de eeuwige Drie Personen bekend vóór de Schepping. Deze kreeg pas zijn realiteit in de schepping waarin de Persoons-eigenschappen geopenbaard werden. Vooral werd er een **openbaringsvorm** openbaar bij de geboorte van Jezus. De Heilige Geest, bewerkte, bezielde en heiligde het zaad van de zondige maagd Maria, terwijl Gods Zoon dit embryo aannam. Zo groeide de Persoon tot de volkomen Mens.

Had Jezus zondige zwakheden of ziekelijke lichaamsgebreken of een lastig humeur?

Nee, want hij is Zijn broederen gelijk geworden, *uitgenomen de zonde*.

Paulus zegt: *Jezus is gekomen in de gelijkheid des zondigen vlees*, Romeinen 8 vers 3. Dat houdt in dat Zijn heilig lichaam en ziel volmaakt was maar Zijn zichtbare gedaante was *gelijk als* het zondig vlees van Zijn broeders. Niet zo, dat er zonde zichtbaar was in Hem. Natuurlijk niet. Maar onze menselijke natuur is na de zondeval ontluisd. Jezus nam een menselijke natuur aan, die ontluisd was door de zonde, maar Hij had de kiemen van de zonde zelf niet in Zich. De engel zegt tot Maria: *het Heilige dat uit u geboren zal worden, zal Gods Zoon genaamd worden*. Door het verbergen van Zijn Goddelijke Glans *scheen* het alsof hij een zondig Mens was tussen alle andere zondaars; of een Mens als alle andere mensen.

Vandaar dat Maria Hem een standje gaf toen Hij achterbleef in Jeruzalem: *Kind, waarom hebt Gij ons zo gedaan?* Lukas 2 vers 48. *Die gelijkheid met ons zondig vlees* was een gevolg omdat Hij in de staat van Zijn vernedering kwam onder de wet, onder de vloek van het verbroken werkverbond en onder de straffen op de zonde naar ziel en lichaam en onder het vonnis van de dood. Zelfs onder de schijn van ongehoorzaamheid aan Zijn ouders.

Zelfs Johannes de Doper kende Hem niet toen Jezus onder de scharen liep die gedoopt wilden worden. God moest Hem eerst aanwijzen aan Johannes. Joh. 1 vers 31. Uit Zijn gevangenneming blijkt, dat Hij niet verschilde in lichaamsgedaante boven anderen. Want ze herkenden Hem niet in de schemering. Jesaja had al geprofeteerd: *Hij was veracht en de onwaardigste onder de mensen; als wij Hem aanzagen was er geen*

gestalte dat we Hem zouden begeerd hebben, Jesaja 53 vers 3. Daaronder valt wellicht ook Zijn lichaams-gedaante. Diepe vernedering van zo'n heilige trouwe Borg!

Ontwikkeling van Jezus, naar Zijn menselijke natuur

Christus is een Goddelijk Persoon, die een lichaam aannam uit de (zondige) maagd Maria door de Heilige Geest geformeerd, naar de wil van God de Vader. De Geest formeerde in Hem een menselijke ziel. Dus de Persoon neemt geen menselijk persoon aan, maar een menselijke *natuur*. Daarom zegt Paulus: *God is geopenbaard in het vlees*. Jezus was een kind onder de kinderen. *Hij nam toe in wijsheid en grootte*, Lukas 2 vers 52. Hij was jongen onder de jongens; Hij had 4 jongere broers en een aantal zuster, Markus 6 vers 3. Hij werd een man onder de mannen. De ontwikkeling tot man betreft vooral de geslachtsvolwassenheid en de haargroei. Dat Jezus een baard inclusief snor droeg valt niet te betwijfelen. Hij was de ware Nazireeër. Op het hoofd van de Nazireeër's mocht geen scheermes komen, zelfs niet als een teken van rouw. Onder de Israëlieten was een baard het teken van mannelijke waardigheid, zoals dat bij de meeste oosterse volkeren is. Daarom zegt Jesaja, toen hij van Jezus sprak: Ik geef mijn wangen die Mij het haar uitplukken, Jesaja 50 vers 6.

De vraag van enkele jongeren luidt: ***Had Jezus Joodse karaktereigenschappen, een Joods uitzicht en gewoonten? Kende de Heere Jezus in Zijn jeugd ook verliefdheid?***

Hij is als een echte Jood geboren en zag er Joods uit zoals nu de Oosterse Joden er ook uitzien. Hij werd op de achtste dag besneden; een bewijs dat hij een Joods Kind was als al de andere kinderen.

Om de vraag te beantwoorden hebben we eerbare gedachten nodig. Zoals het met alle gedachten over de aanbiddelijke Godheid gaat, is het ook hiermee. Onze denkbeelden zijn bevuurd met menselijke zwakheid en/of zonde. Wij moeten ons over dit onderwerp kies en heel voorzichtig uitdrukken. Zeker in een tijd als er over Jezus en Zijn puberteit zo onbeschaafd wordt geschreven dat het dikwijls Godslanderlijk is.

Een (jonge) man die geen geslachtsontwikkeling kent is eigenlijk geen echte man; ook niet in z'n uiterlijk. Met zo'n gebrek mochten de zonen van Aaron absoluut geen priester zijn. *Iemand die gebroken zal zijn aan zijn gemacht mocht zelfs niet komen binnen het heiligdom om de spijs van Gods te offeren*. Leviticus 21 vers 17 tot 21. (Een offerdier die geslacht moest worden, moest zonder enig gebrek zijn.) Het Oud Nederlands woord *gemacht* of *geslacht* is de vertaling van een Hebreeuws woord, wat afkomstig is van bekrachtigen. Het woord macht, kracht zit erin.

Het gemis van mannelijke kracht vinden we in Romeinen 4 vers 19. *Abraham, niet verzwakt zijnde in zijn geloof, heeft zijn eigen lichaam niet aangemerkt dat alreeds verstorven was*. Zijn geloof was niet verzwakt, maar zijn lichaam wel voordat hij de belofte kreeg dat Sara na een jaar zou baren. Zijn lichaam was verstorven. Het Latijnse woord is *impotent*; zonder kracht, energie.

Wij kunnen enigszins een denkbeeld vormen van het heilig lichaam van Jezus als we denken aan Adam in de staat der rechtheid, - als **type** van Christus de Tweede Adam - voordat hij zijn vrouw kreeg. Adam had een volmaakt lichaam met potentie om zaad te verwekken. Maar deze potentie had geen doel, of werd niet uitgeoefend zolang hij geen vrouw had. De potentie en verliefdheid is Gods gave; ook na de zondeval. Door

menselijk zaad wordt het verbond der genade gerealiseerd van geslacht tot geslacht. Daardoor krijgt Christus Zijn geestelijk zaad en wordt de hemel vervuld. Maar, ... ook de hel. Hier mogen we toch wel bij stilstaan, welk een onuitsprekelijk belang en realiteit er ligt in huwelijksgemeenschap!

Adam kon in de staat der rechtheid geen zondige begeerten hebben, zoals Christus de Tweede Adam dat ook niet kon hebben. Jezus kende dus geen verliefdheid en had geen huwelijksdrang. Dat was ook niet nodig. Christus kwam niet voor de natuurlijke voortplanting. Hij was boordevol van liefde tot Zijn Bruidskerk en zo ook tot Zijn geestelijk zaad.

Christus kwam om zonden van het geslacht van het uitverkoren zaad te verzoenen

Wij moeten dat doel van Christus voor ogen houden als we hem beschouwen in Zijn reine heilige natuur. Hij werd uit een zondares geboren, uit zondige geslachten, om al deze soorten zonden van het menselijk geslacht te verzoenen. Hij kwam niet om Zelf menselijke voortplanting te realiseren, maar om de wil van Zijn Vader te doen. En dat was juist om Zich naar ziel en lichaam op te offeren. Daarom zegt Jesaja 53: *Als Zijn ziel zich tot een schuldoffer zal gesteld hebben, zal Hij zaad zien.* Door dit Schuldoffer worden alle soorten geslachtszonden, ook de zonde die met en door menselijke voortplanting samengaat verzoend.

Toen de Heere God Adam een vrouw wilde geven, liet Hij een diepe slaap op Adam vallen, opende Hij zijn zijde en bouwde uit een rib ons aller moeder Eva. Hier vloeide geen bloed. God bracht de bruid bij Adam en zegende het eerste huwelijk plechtig in. Door de zondeval werd het huwelijk verstoord: de een verweet de ander en Adam verweet God, Die hem zo'n dierbare vrouw had gegeven. Eva verzondigde als eerste haar man en het huwelijk en Adam verzondigde zijn rib die de Heere omgebouwd had. Al deze zonden moest Christus dragen en verzoenen.

Nu gaan we 4000 jaar verder.

Jezus hangt naakt aan het kruis tot een spot van duivels en mensen. Hij moet die eerste huwelijkszonde verzoenen en alle volgende ontwrichte huwelijken van Zijn volk. O, onbegrijpelijke, ondoorgrondelijk diepe vernedering; uit pure oneindige liefde! Daarom doorsteekt een Romeins soldaat Zijn zijde (Zijn rib en Zijn hart) en er vloeit bloed en water uit. Bloed tot verzoening van de schuld en water als symbool dat de Heilige Geest van Hem gezonden zal worden. De Geest wordt meestal bij water vergeleken, omdat water *leven* is in warme landen.

Christus vaart naar de hemel na 40 dagen. Daar ontmoet Hij Zijn Bruidskerk in de zalige gemeenschap met Zijn Vader. O hoe blij, hoe blij is HIJ! Hij omarmt Zijn Bruid. Na 10 dagen stort Hij Zijn Geest uit op aarde om nieuw leven en veel geestelijk zaad voort te brengen. Zijn doel is dan deels bereikt.

De vraag is verder, ***of Jezus verzocht werd door satan en door mensen tot zonde tegen het zevende gebod?***

Jezus werd door ***satan*** verzocht tot zelfmoord waardoor Zijn Lichaam totaal verwoest zou worden. Satan zei: *Indien Gij uzelf neerwerpt, zal God Zijn Engelen bevelen om u op handen te dragen.* Lukas 4.

Jezus werd verzocht tot ongeloof en godslastering: satan deed een aanbod om hem te aanbidden. Dan zal Jezus al de koninkrijken van deze wereld krijgen. Satan bedoelde,

dan trek ik mezelf helemaal terug en U wordt koning over alle koninkrijken van de wereld, over alle mensen, voor altijd. Ik zal U nooit meer tegenstaan.

Jezus werd ook verzocht ten aanzien van Zijn maag en honger. De satan stelde voor dat hij uit stenen broden zou maken.

De *mensen* hebben Jezus ook in alle mogelijke manieren verzocht. Alles staat niet beschreven, maar we kunnen het afleiden omdat Hij als Borg in Zijn ambten alles moest ondervinden als Zijn kinderen.

Het begon al in Galilea na de verzoeking in de woestijn. Als Profeet werd Hij verzocht. De mannen uit de Synagoge wilden hem dwingen om de profetie van Jesaja anders uit te leggen dan de waarheid, nl. dat deze in Hem vervuld werd.

Hij werd verzocht door Petrus, die in Zijn afwezen de leiding had, over Zijn Hogepriesterlijk ambt toen Hij over Zijn lijden sprak. *Dat zal U geenszins geschieden*, zei Petrus. *Ga weg achter Mij satan*, antwoordde Jezus.

Bij Pilatus en aan het kruis werd Hij vreselijk bespot in Zijn Koninklijk ambt door de Kerkelijke leiders en het volk.

Jezus werd verzocht om te ontkennen dat Hij Gods Zoon was. Een vreselijke zonde tegen het 9^e gebod, *een vals getuigenis geven*.

De mensen wilden Hem met geweld Koning maken. Een verzoeking om de wettige Overheid ongehoorzaam te zijn; tegen het 5^e gebod.

Jezus werd beschuldigd van diefstal omdat Hij de kerkelijke belasting niet wilde betalen. Hij voorkwam dit door een stater te leggen in de mond van en vis, bestemd voor Hem en Petrus.

Door Zijn vriendelijke en minzame omgang met vrouwen die Hem liefhadden, zeiden ze van Hem: *Deze is een vraat en wijnzuiper en een vriend van tollenaars en zondaren*. (Ze bedoelen: een vriend van hoererij) In deze familiere omgang ligt een schijn van zonde. De Farizeeën bedoelden: *vermijdt die omgang met vrouwen; laat ze los!* En wellicht heeft de satan Hem door die omgang ook verleidt tot vleselijke zonde. De duivel durft alles. Maar het kreeg nooit vat op Hem. Hij had geen zondige begeerlijkheid. Had Hij een keer een kleine zondige vleselijke neiging gevoeld, Zijn Borgstelling was verloren en wij met Hem.

Al deze vuile laster en verleidingen wilde Hij ondergaan. Waarom? Hij kwam in de gelijkheid van zondig vlees om dat te zaligen. Wat een diepe vernedering!

Kortom, Jezus werd verzocht tot *alle* zonden; want hij moest Zijn broederen te hulp kunnen komen in *alle* verzoeken tot zonde die zij ondervinden. Christus is een bekwaam Hogepriester Die uit eigen ervaring ieder die tot Hem komt kan verlossen en zalig maken, laat hij zijn wie hij wil. Zo zondig, zo onrein en vuil als de duivel, ... Hij kan verlossen.

Jezus bereikt Zijn doel

In de opstanding der Rechtvaardigen, zijn de lichamen van Gods kinderen niet meer geschikt om te trouwen of om ten huwelijk uit te geven. *Want ze zijn als de engelen Gods in de hemel*, zegt Jezus. Ze zijn het heilig, heerlijk, rein en zalig lichaam van hun dierbare Borg gelijkvormig. Ze zijn zo rein en zuiver, zo vlekkeloos schoon als Jezus Zelf is! *Wat glans, wat heerlijkheid hebt Gij de Vorst bereid!* Een kind van God kan er hier vuil uitzien door een zondig karakter. Hij kan er zwart uitzien door laster; zwart en zwart gemaakt. Maar als we hen zouden zien bij de Opstanding dan sloegen we onze

ogen neer. Hun hemelse schoonheid kan nergens mee vergeleken worden. Hem zij eeuwig eer!